

בלבבי משכן אבנה

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245 | USA 718.521.5231

הסתכל בנרות

שאלה:

מה צריך לעשות לאחר הדלקת הנרות בחנוכה, ולכמה זמן יש להסתכל בנרות, זמירות, ניגונים, ודברי תורה?

תשובה:

כתב המשנ"ב שלכתחילה ראוי לשהות ליד ההדלקה כחצי שעה.

ושורש הכל הוא גילוי הקב"ה בתורתו, ולכך ראוי שיהא גילוי תורה מעניינו של יום וההדלקה. והנה עיקרו של יום "הוד" "הודאה" להודות ולהלל. ולכך ראוי להודות לקב"ה הן על ניסי הימים הללו מתוך זימרה וניגון, והן הודאה על חלקו הפרטי שזהו בבחינת אכסנאי משתתף עם בעה"ב בפרוטה, והיינו משתתף את הפרטיות שלו עם הכלל.

והנה כתיב נר ה' נשמת אדם. ובפרטות נודע דברי רבותינו, נ"ר, ר"ת, נפש, רוח, נשמה. וכן נר-שמן-פתילה, ר"ת נפש.

כי אור הנר מאיר ומעורר לגלות את נפשו רוחו ונשמתו של האדם.

ועל האדם לקשור מבטו ופנימיותו לאור הנר ולתנועתו מתוך חיבור פנימי עצמי.

ולכך ההסתכלות בנר מתוך חיבור פנימי (עיין דע את נשמתך, ראייה רוחנית, הסתכלות באור, פרק ג', עמוד לב) מעורר את נשמתו של האדם. ודבר זה תלוי במדרגת האדם ואינו שווה לכל. וכל יחיד יכיר נפשו ויפעל לפיה. וככל שקושר נפשו יותר להארת הנר כן ראוי לישוב עמהם לפי ערכו ובמשקל החסידות לשאר חלקי העבודה, תורה תפלה וכו'.

ויתר על כן יש שנהגו לעשות פתילות משירי בגדים שבהם מאיר אור ה"חיה" שבנשמתו.

ויתר על כן, אור הנר, נר איש וביתו. מגלה את אור ה"יחידה" שבנפש שגנוז בבית שסביבותיו. והוא אור הגנוז לעת"ל, אורו של משיח, ולכך י"א שחנוכה אינו בטל לעת"ל. ויחידי סגולה שאור היחידה מתנוצץ

אצלם, אור נר חנוכה מעורר ניצוץ זה יותר ויותר. ויתר על כן מי שזכה לגילוי היחידה שבנפש, חש בנר חנוכה תענוג של מצא מין את מינו, כרעים אהובים. ועליו לחוש שאור א"ס סובבו מכל צדדיו והוא - האדם נמצא בתוכו ובטל אליו, וזהו התענוג העצמי שבנשמה.

ספר דע את נשמתך

ראייה רוחנית, הסתכלות באור, פרק ג', עמוד לב

ה. ראייה רוחנית, הסתכלות באור.

את האור שבנפשו, בבחינת - 'מצא מין את מינו וניעור'.

[נבהיר שעל-אף שישנה עבודה יותר עמוקה שעניינה לשבת בחושך, זה עוד עניין שנדון בו בהמשך בעז"ה. "תשת חושך ויהי לילה" זו הבחנה תחתונה, אך יש גם הבחנה של חושך עליון, חושך של קדושה, אך כעת אנו מבארים את הדרך לגלות את הנשמה בבחינה של אור].

עבודה זו עניינה למקד את הראייה על נר דולק, כלומר זו לא נקודה של להדליק נרות בחדר ולהסתובב, אלא זהו מבט עמוק חודר אל תוך הנר, זה קשר נפשי שאי אפשר לתארו במילים. ישנה אימרה של אחד מאדמורי חב"ד שהנרות של חנוכה מדברים. מי שמתחבר לנר הוא מרגיש בנשמה את התזוזה של השלהבת, אבל זה רק כאשר יש התחברות פנימית. הסתכלות ממוקדת על אור הנר, כל אחד לפי כוחו, יכולה להוליד באדם התעוררות מסוימת לגילוי הנשמה.

המעלה של עבודה זו עפ"י מה שנתבאר, הגוף הוא בבחינה של חושך, הנשמה היא בבחינה של אור, וכאשר האדם לוקח אור וממקד את הראייה הרי שהוא מגלה בתוכו את אור נשמתו, ע"י פעולה זו הוא נעשה, כלי להארת הנשמה. על-אף שזהו כלי גשמי ואור גשמי, אך כבר הזכרנו את מנהג ישראל להדליק נר נשמה לעילוי נשמת הנפטר על-אף שזו אש גשמית, רק שפועלים במעשה תחתון ומפעילים את העליון בסוד מה

ניתן עוד דוגמאות לראיות שמרחיבות את האופק, ונסביר בס"ד בכל סוג של ראייה איזו תועלת יש בה, והיכן היא נקודת הגבול שעוצרת את התועלת.

ישנה עבודה להסתכל על אור, זה לא הגיע מאומות העולם, אלא זו עבודה שמוזכרת בקדמונים [במאמר מוסגר כל מה שמובא בספר זה מושתת על הספרים הקדושים בלבד].

בהסתכלות על אור יש מעלה אך יש גם חיסרון: המעלה - "תשת חושך ויהי לילה" (תהילים קד כ), זה העולם הזה שדומה לחושך, והיינו הגוף שהוא חשור. לעומתו הנשמה היא אור כמו שנאמר - 'ותורה אור', ואמרו חז"ל 'ישראל ואורייתא חד', והם בבחינת נשמה, הם בבחינה של אור. וכאשר אדם רוצה לגלות את נשמתו, הוא בעצם צריך לצאת ממצב של גוף למצב של נשמה, שההקבלה לזה היא לצאת ממצב של חושך למצב של אור. ולכן אנו נוהגים למשל להדליק נרות נשמה לעילוי הנשמה (ולא לעילוי הגוף). כיוון שהנשמה היא בבחינת אור, "נשמת שדי" (איוב לב ח), היא בבחינה של אור, "נר ה' נשמת אדם חפש כל חדרי בטן" (משלי כ כז), הנשמה היא בבחינה של אור, ולכן העילוי של הנשמה הוא ע"י ההדלקה של אור.

אדם יכול להדליק נר לעילוי נשמתו של נפטר והוא יכול להדליק נר לעצמו. התמקדות בראייה של נר דולק יש בה מעלה, שהאדם מעורר ומגלה

ספר דע את נשמתך

יכולה להתעורר אצלו הרגשה של אור פנימי. על-אף שבודאי האור שקיים באולם הוא אור גשמי, וגם השיקול של בעל האולם הוא גשמי והיינו להרוויח פרנסה וכדומה, אך עצם כך שיש שם ריבוי אור זה נוגע בנקודה הפנימית שבנפש לאדם שיש לו התחלה של בקיעה.

ריבוי אור מאוד יכול להיות כלי לתפיסת הארה פנימית, גילוי של ראייה. נר בודד הוא הארה יותר עמוקה, הוא אור טבעי, עצם ההארה טבעית ועצם התנועה שבהארה שבנר טבעית. לעומתו, האור המלאכותי, אם הוא אור מועט כמו בסתם חדר רגיל, הוא לא נותן כלום, אך כאשר יש ריבוי של אורות, אזי האור נותן נקודת מימד פנימית יותר בנפש, מחמת שהגוף הוא בבחינת חושך והנשמה היא בבחינת אור. ולכן במקום שיש ריבוי חזק של אור, אם יש לאדם כוח פנימי לכוון את זה לתפיסה הפנימית ע"י שהנשמה כבר מתחילה להתנוצץ ולהתגלות אצלו, זה יכול להוליד בו הרחבה של בקיעה והתעצמות של גילוי הנשמה.

נבאר מעט את העניין - כאשר רוצים לפתוח פתח בקיר, זה נעשה בשתי שלבים: השלב הראשון הוא הבקיעה של פתח קטן וראשוני, השלב השני הוא ההרחבה של הבקיעה. השלב הראשון של הבקיעה הוא תמיד יותר קשה, ואחרי שכבר יש בקיעה ואנו רק רוצים להרחיב את הפתח, אזי העבודה יותר קלה. חלקים מהעבודות שאנו מזכירים כאן, הן יותר קלות בנקודה של הרחבת בקע קיים, ולא כתחילה של פריצת בקע. וא"כ אם אין לאדם שום בקע של ראייה רוחנית והוא יראה ריבוי של אורות הוא לא ירגיש כלום, אך מי שכבר יש לו בקע רק שהוא צריך להרחיב אותו, אזי הדוגמא של ריבוי אורות יכולה לעזור לו.

שאמרו חז"ל - 'דע מה למעלה ממך' (אבות ב א). ועומק ביאורו, דע מה שנעשה למעלה, זה ממך, כלומר ע"י מה שאתה פועל למטה אתה פועל ע"כ למעלה. וכאשר האדם ממקד את ראייתו באור הנר הוא מעורר את גילוי נשמתו. וכמו כן, גם ישיבה בחדר שיש בו ריבוי נרות דולקים יכול להשפיע, אך בהשפעה פחותה מהתמקדות, כיוון שכל התמקדות מחברת יותר.

ביארנו מהי המעלה בהתמקדות בנר דולק, נסביר מהו החיסרון. כפי שהזכרנו לעיל, את הנשמה אפשר לגלות בדבר שאין לו גבול ושאין לו צורה. כיוון שלנר יש צורה שאנו רואים את השלהבת והיא מצטיירת, הרי שלא הרווחנו את הנקודה הזו.

כמו כן הנקודה של הבלתי גבול כלפי שלהבת הנר היא נקודה ממוצעת, כיוון שהאש הוא דבר שמתרבה ללא הפסק, כלומר אפשר להעביר מנר לנר ולעולם הראשון אינו חסר, אלו הבחנות עמוקות, אך בראיית העין הטבעית הוא לא רואה אותם, ולכן הוא גם לא מקבל את המימד של הראייה הבלתי גבולית, אף שזה קיים בעומק למי שמתחבר, אבל לא בראייה הפשוטה. לכן המעלה של חיבור דרך הסתכלות בנר היא מעלה באותה נקודה של גילוי האור מתוך החושך, אבל לא בשני המימדים שהזכרנו בהתחלה.

ההסתכלות על אור מתחלקת לשניים: א. הסתכלות באור טבעי. ב. הסתכלות באור שנתחדש ע"י בני האדם, מה שנקרא היום האור האלקטרוני החשמלי וכדומה.

ודאי שההסתכלות על אור טבעי היא יותר טובה, אך גם ריבוי אור מלאכותי יכול להוליד הארה פנימית. כלומר, אדם שיש לו התנוצצות של הארה, והוא נכנס לדוגמא לאולם שמחות שיש שם הרבה נברשות, והמקום מאוד מואר, אזי

נא לשמור על קדושת הגליון

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון | לקחת חסות עבור עלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270 | books2270@gmail.com

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567 | ספרי אברמוביץ רח' קוטלר 5 בני ברק 03.579.3829

שאלות בכל תחומי החיים יתקבלו בברכה **בכתובת** rav@bilvavi.net או **בפקס: 03-548-0529** [תנאים לשליחת השאלות בפקס:
א. לציין את מספר הפקס שאליו תשלח התשובה. ב. לכתוב מספר פקס שזמין תמיד / או מספר התא-הקולי של הפקס